

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 33. — ŠTEV. 33.

NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 8, 1924. — PETEK, 8. FEBRUARJA, 1924.

VOLUME XXXII. — LFTNIK XXXII.

ANGLEŠKA VLADA SE HOČE OPRAVIČITI

Razkritje Lloyd George, da sta sklenila Wilson in Clemenceau tajno pogodbo glede Porenja, je povzročila povsod veliko vznemirjenje. — Clemenceau je odločno zanimal trditve bivšega angleškega ministrskega predsednika. — Andre Tardieu pravi, da Lloyd George laže.

Pariz, Francija, 7. februarja. — Angleški ministrski predsednik MacDonald je danes pisal francoskemu ministrskemu predsedniku, da mu je jako žal, ker je rekel bivši angleški ministrski predsednik Lloyd George nekega časnika o konferenci sklenila Wilson in Clemenceau tajno pogodbo, ki dovoljuje Franciji zasedati Porenje.

Clemenceau je z naslednjimi besedami odgovoril na Lloyd George-ovo natančevanje: —

„Če more Lloyd George dokazati, da sva sklenila z Wilsonom kako tajno pogodbo, prisegam, da bom jaz plačal vse reparacije.“

Clemenceau-ov sodelavec, Andre Tardieu, je izjavil: „Lloyd George laže. In še prav nesramno laže. Vse, kar sta sklenila Wilson in Clemenceau, je bilo predloženo Lloyd George-u v podpis, in vse, kar sta sklenila je Lloyd George tudi podpisal.“

Danes jutri bo izdala francoska vlada oficijelne denienti.

London, Anglija, 7. februarja. — Angleški krogi so zelo razburjeni vsled Lloyd George-ovih razkritij. S strahom domnevajo, da bo posledica tega prekinjenje diplomatskih odnosov med obema državama.

POKOJNINA HČERI UMORJENEGA SOVJETSKEGA ZASTOPNIKA VOROVSKEGA.

Sovjetska vlada je hčeri poslana Vorovskega, ki je bil umorjen kot zastopnik ruskih interesov na lausanski konferenci v Švicah in ki je postal žrtev Conradljevega atentata, naklonila trajno penzijo v znesku poslaniške plače svojega očeta. — Tako skrbijo sovjeti za preskrbo potomstva svojih zvestih sotrudnikov.

PROTOKOL O MADŽARSKEM POSOJILU PODPISAN.

Na seji odbora Lige narodov za madžarska vprašanja se je načrt obnovne Madžarske soglasno sprejel. Odposlana sta bila reparacijski komisiji dva protokola glede načrta za posojilo.

Kot generalni komisar Lige narodov za Madžarsko bo najbrže imenovan baron Teodor Adelsbert, prijatelj grofa Apponyja. Z druge strani pa se doznava, da bo imenovan do sedaj še neznan Amerikane.

PESNIK ŽRTEV SVOJEGA POKLICA.

Tragično nezgodo je doživel provensalski pesnik Merier, največji prijatelj svojega ožjega tovariša, svetovno znanega pesnika Mistrala. Merier se je zvečer vračal domov. Noč je bila jasna in krasna, nebo je bilo kakor posuto z zvezdami. Obrnil je oči kvišku, in se je naslajal nad lepoto vseмира. Pri tem ni opazil, da se nahaja na robu neke 8 metrov globoke stene. Z nazaj nagnjeno glavo je izgubil ravnotežje in je padel v globočino ter si pri tem razbil lobanjo. Gotovo je malo pesnikov končalo na podoben način, ob inspiraciji za svoj poklic.

RUSIJA BO UGODILA ANGLEŠKIM ZADEVAM.

London, Anglija, 7. februarja. Iz precej zanesljivega vira se je danes dognalo, da je Rusija pripravljena ugoditi vsem zahtevam, ki jih je stavila angleška vlada za popolno diplomatsko priznanje. Predvsem vztraja angleški ministrski predsednik MacDonald pri zahtevi, da mora takoj prenehati vsa sovjetska propaganda v Angliji. Ker je član socialistične stranke, mu je dobro znan notranji ustroj ruskega sovjetskega režima. On je dobro poučen o tajni agitaciji, ki se vrši po Angliji. Imenoval je več odborov, ki bodo preiskali vse točke glede priznanja Rusije.

ZMAGA ŠTRAJKARJEV V ŠANGHAJU.

Šanghaj, Kitajsko, 7. februarja. Pred kratkim so zastavali delavci v tukajšnji tovarni, kjer izdelujejo čopiče. Zahtevali so štiri deset odstotno zvišanje plače. Po dolgotrajnem pregovarjanju so se dogovorili z družbo, ki jim je dovolila 21-odstotno zvišanje. Vsi štrajkarji so se vrnili na delo.

IZSELJEVANJE NAŠIH LJUDI V INOZEMSTVO

Meseca novembra se je izselilo iz Jugoslavije 485 poljedelcev. — Glavni tok je bil obrnjen proti Združenim državam.

Meseca novembra 1923 se je izselilo iz vse države 1467 oseb. Od tega je bilo 897 moških in 570 žensk.

Po poklicu je bilo kvalificiranih 97, nekvalificiranih 546, poljedelcev 485, brez poklica (otrok) 245, svobodnih poklicev 94.

Po deželah vseljevanja odpada na Združene države 778, na Kanado 139, na Argentino 240, Chile 5, Brazilijo 294, na druge ameriške dežele 7, na Avstralijo 11.

Tudi tega meseca je bilo izseljevanje v glavnem osmerjeno v Združene države, predvsem se pa paža izseljeniško gibanje za Brazilijo, posebno iz Vojvodine.

Skupna števila izseljencev od 1. januarja do konca novembra znaša 7130.

Poleg tega števila naših državljanov je odpotovalo v enaki dobi z vse države 1948 tujih podanikov v prekomorske dežele.

ČILENSKI PARLAMENT SLAVI LENINA.

Santiago, Čile, 7. februarja. Dva socialistična člana zbornice sta predlagala, naj se pošlje ruski sovjetski vladi sozidalno brzojavko povodom smrti njenega voditelja Nikolaja Lenina. Za predlog so glasovali tudi člani opozicije, češ, da zasluži ruski voditelj isto spoštovanje kot ga je zaslužil Wilson.

Po dolgi debati je bila poslana v Moskvo tozadevna brzojavka.

USTANOVITEV ŽELEZNEGA KARTELA

med železnarskimi podjetji v Avstriji in Čehoslovski se napoveduje v kratkem. aRZprave se vrše med vodilnimi podjetji v Avstriji in Čehoslovski že dalj časa in je namen izločiti ljuto konkurenco, ki je bila nastala v cenah za železino.

Strokovno časopisje v Avstriji piše, da je položaj v železni industriji v Avstriji ugoden. Naročil je dovolj v domači in izvozni kupčiji.

STAVKA KOPAČEV TRDEGA PREMOMA PREKLICANA.

Scranton, Pa., 7. februarja. — Pred dobrim tednom je zastavka 800 majnarjev Exeter premo govnik, danes so pa stavko preklicali ter se zopet vrnili na delo. Pritožbe bodo predložili zastopnikom Lehigh Valley Coal Company. Na ta način bo preprečen štrajk 18.000 majnarjev omenjene družbe.

RAZOROŽEVALNA KONFERENCA BO V PARIZU.

Ženeva, Švica, 7. februarja. — Razoroževalna konferenca Lige narodov se bo najbrže vršila v Parizu. Dvomljivo je, če bodo Združene države zastopane ali ne.

PETNAJSTILETNI FANT PRIZNAL DEVETNAJST ULOMOV.

Pred sodiščem v Harlemu se je večer zagovarjal 16-letni Walter Wallace, ki je bil obdolžen vlomov. Pri križanem zaslišanju je priznal, da ima na vesti devetnajst vlomov. Priznal je, da ga pod varščino \$5000. Pri svojem „delu“ je bil tako spreten, da ga policija dolgo časa ni mogla izslediti.

COOLIDGE PRI WILSONOVEM POGREBU.

Slika nam predstavlja predsednika Združenih držav in njegovo ženo, ki sta se udeležila pogreba bivšega predsednika Woodrowa Wilsona.

TUXPAN JE NOVI SEDEŽ DE LA HUERTE

Voditelj mehskih vstaev je pobegnil na parniku „Aguila“. Zvezne čete so zavzele Cordobo ter prodirajo proti Vera Cruzu.

Brownsville, Texas, 7. febr. — General Adolfo Huerta, voditelj mehskih vstaev, je s svojim štabom nenadoma zapustil Vera Cruz ter pobegnil v Tuxpan, kjer je sedaj provizorični sedež njegove revolucionarne vlade.

Pobegnil je na parniku „Aguila“.

Mexico City, Mehika, 7. febr. Parnik, s katerim je pobegnil de la Huerta, je bil pripravljen že od začetka v ta namen. Ko se zvezne čete zavzele Cordobo, se začele pod poveljstvom generala Martineza prodirati proti Vera Cruzu.

General Almaza zasleduje nmitaje se revolucionarje.

Progo, katero so vstasi porušili, bodo zvezne čete v najkrajšem času popravile.

Tekom tega tedna bo padlo mesto Alapa.

Washington, D. C., 7. febr. — Predsednik Coolidge bo v kratkem času imenoval poslanika za Mehiko.

Zaenkrat se še ne ve, koga bo postavil na to važno mesto.

GENERAL HOEPFNER UMRI V BERLINU.

Berlin, Nemčija, 8. februarja. Danes je umrl tukaj infanterijski general Hoepfner. Tekom vojne je bil general nadzornik vsega nemškega domobranstva.

IZKRCANJE PRISELJENCEV V HALIFAXU.

Parnik United America črte „Cleveland“ se bo na svojem povratku ustavil v Halifaxu ter bo tam izkrcal potnike, ki se niso mogli izkrcati v New Yorku, ker je bila kvota njihovih dežela polna.

NAJNOVEJŠE DOLOČBE GLEDE PRISELJEVANJA

Sleheri mesec bodo pustili v deželo le deset odstotkov določene kvote. — Prenapolnenje na Ellis Islandu.

Včeraj se je vrnil iz Washingtona priseljeniški komisar Henry H. Curran. Tam se je dva dni posvetoval z zborničnim odborom za priseljevanje ter je izposloval važne izpremembe v Johnsonovi priseljeniški predlogi.

V prvi vrsti mu je šla na to da se uredi razmere na Ellis Islandu. Meseca julija vsakega leta je na otoku solza tak naval la uradniki skoraj ne morejo točno vršiti svojih dolžnosti. Kmalu zatem pa napoči razdobje, ko je vsa uradniški štab na Ellis Islandu brez dela.

Uredilo se bo tako, da bo priseljevanje razširjeno na celo leto. Vsak mesec se bo na smelo priseliti le deset procentov določene kvote posameznih držav.

Na ta način bo tudi končano blazno tekmovalstvo med parniki, ki se koncem meseca zberejo pred newyorškim pristaniščem ter tekmujejo, katero bo prvi dospel v newyorško luko prvega dne v prihodnjem mesecu.

Zbornični odbor je upošteval Curranove nasvete ter jih brez pogoja sprejel.

DEMOKRATIČNA KONVENCIJA POD MILIM NEBOM.

Demokratična konvencija se bo deloma vršila pod milim nebom in sicer na Polo Grounds v New Yorku.

Če drugače ne, bo še vsaj ime demokratičnega kandidata proglašeno na onem mestu. Nekateri demokrati so odločno proti temu vendar bodo spočetniki te ideje najbrže prodrli s svojo zahtevo.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA „GLAS NARODA“ NAJVEČJI TRGOVSKI DRŽAVNI SLOVENSKE DNEVNIK V

PORURSKI DELAVCI PRETE S STAVKO

V kratkem času bo zastavkalo 200.000 delavcev, ki so zaposleni po raznih industrijah v dolini Saar. — Pogubonosni vpliv padanja francoskega denarja. — Nemški poslanik bo najbrže odpoklican iz Washingtona. Nemško časopisje pravi, da se Amerike ne sme omalovaževati.

Berlin, Nemčija, 7. februarja. — Če se v zadnjem času ne bo kaj izpremenilo, bo v tovarnah in industrijskih podjetjih, ki se nahajajo v dolini Saar izbruhnil štrajk, katerega se bo udeležilo nad dvestotisoč delavcev. Vzrok štrajka je začet prvih naslednji:

Francozi so uvedli v tem okraju takozvani „saar-frank“. Dokler je bil francoski denar kaj vreden in dokler je nemška marka padala, je bilo prebivalstvo deloma zadovoljno. Vse se je pa temeljito izpremenilo, kakor hitro je začel frank padati. Cene so začele naraščati, do čim je plača ostala ista. Delavci zahtevajo, naj jim vlada sorazmerno poviša plače, sicer bodo zastavkali.

Washington, D. C., 7. februarja. — Tukajšnji diplomatski krogi so prepričani, da bo nemški poslanik Wiedfeld poklican iz Washingtona, ker ni hotel razobesiti zastave ob priliki smrti bivšega predsednika Wilsona.

Berlin, Nemčija, 7. februarja. — Tukajšnje časopisje razpravlja na dolgo in široko o slučaju, ki se je pripetil v Washingtonu, ko ni ob priliki Wilsonovega pogreba vtilrala raz poslaništvo v Washingtonu zastava.

Vse časopisje se strinja v mnenju, da Nemčija ne sme omalovaževati Amerike, kajti baš v tem trenutku je Nemčija v veliki meri odvisna od Amerike.

SMRT ZNANE SINDIKALISTKE

London, Anglija, 7. februarja. Danes so našli na postelji nekega londonskega hotela mrtvo Mrs. Sorgue, svetovnoznano sindikalistko. Tukaj se je mudila kot dopisnica nekega bruseljskega lista. Njen namen je bil izvedeti od Ramsaya MacDonalda in Lloyd Georgea, kaj mislita o svetovnem položaju. Pokojnica je bila hčerka francoskega filozofa Duranda Degrosa, njen stari oče je bil pa ruski general.

Časopisje jo je označevalo kot „najbolj nevarno žensko Evrope“, ker je bila vedno pripravljena tu ali tam zaneti revolucijo. Udeležila se je vseh važnejših delavskih demonstracij v Italiji in Franciji.

SAMOMOR ZASTRAN PREVELIKIH DAVKOV.

Pariz, Francija, 7. februarja. — Danes se je usmrtil tukaj trgovec Elsehoff. Skočil je s spomenika zmage na tla ter obelžal na mestu mrtev. Pri njem so našli pismo, v katerem pravi, da mu je vlada naložila toliko davkov, da jih ni mogel več plačevati.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA

1000 Din.		\$12.80
2000 Din.		\$25.40
5000 Din.		\$63.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

Razpošlila na zadnje pošte in izplačuje „Jadranska banka“ v Trzinu, Opatiji in Zadru.

200 lir		\$10.00
300 lir		\$14.70
500 lir		\$24.00
1000 lir		\$47.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Za pošiljave, ki prisegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dva tisoč lir dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe poslani denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
23 Cortlandt Street Tel.: Cortlandt 6627 New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Bank.

"GLAS NARODA"
SLOVENE DAILY

Owned and Published by
Slovene Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.50
Za pol leta	Za pol leta	\$3.75
Za tri leta	Za tri leta	\$11.25
Za štiri leta	Za štiri leta	\$15.00

Subscription Yearly \$6.00
Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.
Doplat brez podpisa in osebosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prostoma, da se nam tudi prejeto bilavilne nasnani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2878

ALICE PRINTING CO.
TRADES UNION LABEL CO.
NEW YORK CITY

UDAREC PROHIBICIJI

Te dni bo sodišče razglasilo obsodbo nad poglavarjem Antisalonke Lige v državi New York.

Možak je obsojen sleparije po tretjem redu. Preveč ga ne bodo zašli, kajti znana je resnica, da vrana vrani ne izkljuje oči.

Pa naj bo stvar taka ali taka, dejstvo je naslednje: Pred porotniki je stal ter je bil spoznan krivim sleparstva človek, ki je danzadnem predrzno napadal sodišča in javne uradnike, ki se je smatral poklicanim, po svojem okusu preurediti osebne navade in običaje prebivalstva Združenih držav, ki ni gledal ne na levo, ne na desno, v namenu, da doseže svoj bedasti cilj.

Porota je končno izjavila, da ta "svetnik" ni sleparil samo svoje delodajalke, Antisalonke Lige, pač pa tudi vlado Združenih držav. V poslovne knjige je napačno vknjiževal ter zatajil svoje dohodke v namenu, da se izogne plačanju dohodninskega davka.

Anderson se je na vse kriplje branil priti pred sodišče. Kadarkoli so mu hoteli državni uradniki do živega, jih je nesramno zmerjal in dolžil. Ž njim so se strinjali edinole bogaboječji možje Antisalonke Lige, katerim je Volsteadova postava najvišja postava, edina postava.

Anderson se je bal obravnave. Če bi bil res nedolžen, bi jo moral veselo pozdraviti. Trepetal je pa pred njo, ker se je v globini svojega srca zavedal krivde, ker se je bal predložiti javnosti svoje trgovske knjige.

Bil je tako predzren, da je celo pred sodiščem izbruhnil svoj onemogel srd, in se je čuditi, da ga ni sodnik zastanega zaprl.

Antisalonka Liga ga je branila tekom vse obravnave. In branila ga bo tudi v bodoče.

Antisalonka Liga namreč ne smatra Andersonovih dejanj za zločin, pač pa za jušnostvo.

Vsi pametni ljudje so pa takoj uvideli, da je bilo njegovo obnašanje obnašanje slabiča. Imel je slabo vest ter je vedel, da je ne bo mogel pred sodiščem oprati.

Tako kot je Anderson nastopil, bi ne nastopil noben drugi človek na svetu, ki se zaveda svoje pravičnosti in nedolžnosti.

Antisalonka Liga je izgubila z Andersonom svojega svetnika. In če ne svetnika, že vsaj človeka, katerega si ne more nihče stavljati za uzor.

Novice iz Slovenije.

Ljubljanski pustolovec.

Razkritja o mladem ljubljanskem pustolovcu Ferdinandu Švele, o katerem smo že poročali pred nekaj dnevi, postajajo vedno bolj zanimiva. Policijska je aretirala sedaj tudi ono ljubčevno ljubljansko damo, ki je delila z mladim elegantom na Dunaju sladkosti prepovedanega sadu. Dobili so jo nekje na Dolenjskem.

V pisni, ki so jih našli pri F. Švele in njegovih prijateljih v Ljubljani, se kristalizira vse njegovo hotenje v pohlepu po denarju. Tako je pisal svojem prijatelju S. K. dne 15. decembra 1923 iz Grada, da se v kratkem poroči z baronico Conrad. Izvoljenka je stara 45 let in ima denarja od muh. Da ima dva otroke, to ga absolutno nič ne ovira. On smatra svoje življenje tako samo za kratak hip in je zato treba čim več uživati. Zanimiva so tudi njegova nadaljša pisma navedenemu prijatelju, ki prikaže o njegovi brezprimerni lahko miselnosti in puštolovstvu. V enem govori, da mu pošilja njegov oče dr. Trnajtšič iz Opuzije mesečno po 3000 K, da dovrši svoje "študije", v drugem zopet omenja znanstvo z nekim baronom Monsijem. Znanstva z damami pa mu prihajajo kar sama od sebe. Vse dame imajo mnogo denarja in polnijo njegove mošničke.

Mladi Ferdinand Švele ima toliko žrtve, da je za policijske organe sploh nastalo vprašanje, ali jih je več v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, ali po deželi v Sloveniji. Dan za dnem prihajajo namreč poročila o njegovih prestopkih. Ugotoviti pa je še vedno nemogoče, kje je svoje talente najbolj razvijal in kje je našel svoje najhvalečnejše toniče. Eno lepo lastnost pa ima nedvomno. Njemu je bilo namreč vseeno, naj bo stara ali mlada, grda ali lepa. Slovenka, Nemka, Italijanka ali Kitajka, samo da ni bila brez denarja.

Ko je Švele prenehal za kratak čas s svojo obširno korespondenco, se je vrnil s potovanja po inozemstvu za nekaj mesecev v Ljubljano in povabil s seboj tudi svojega prijatelja. Nekega dne sta odšla z večjo družbo v Štepanj vas in se ustavila v neki tamonjski gostilni. Ferd. Švele je nastopal seveda tudi tam kot "medicinec". Ker je bila takrat 4letna hčerka gostilničarke T. B. bolna, jo je ta "medicinec" temeljito preiskal in po važnem premisleku izjavil, da ne bo nič hudega. Samo mrazel gladke na čelo. Če pa bi nastale kakšne komplikacije, se pa oglasi zopet in poskrbi radikalnejše zdravlilo. In res je Švele prišel pozneje še večkrat v omenjeno gostilno, včasih sam, večnoma pa v

ČISTO

To Bordenovo Evaporirano Mleko je najboljšje Borden mleko, sveže z dežele z vso smetano v njem, iz katerega je odstranjen del vode.

Pazite na obliko konve. Pazite na veliko besedo "Borden's" katere vas varuje pred zmotno v izbiranju.

Če hočete vedeti, kako kuhati z Bordenovim Evaporiranim Mlekom nam pošljite ta oglas s svojim imenom in naslovom.

THE BORDEN COMPANY
BORDEN BLDG. NEW YORK

družbi raznih dam, o katerih je izjavil svojim tovarišem, da ga na vse pretege podpirajo. Kot izredno prebrisan mladenič je znal celotno vrsto ugodnih ljubljanskih ličnosti v svoje male aferice. Toda te aferice postajajo sedaj za vse skrajno neprijetne, deloma celo nevarne, ker je glavni grešnik že pod ključem.

Po zadnjem bivanju v Ljubljani je Švele lepega dne zopet izginil, kakor kaka. Iz vseh mogočih krajev je pošiljal svojim znancem pisma ter jim opisoval svoje doživljanje in srečo v ljubezni, v službi in v delikatih. Bil je kinoigratelj filmski družbi Mosinger v Berlinu, nato je pisal z Dunaja, kjer je bil udeleževalec zopet v drugem

poklicu. Zapravljal je po Grand hotelih, kmalu zopet se klatil po ulici. En dan je dvoril damam in jim izmuzgaval denar, drugi dan pa je zopet iskal na cesti dekleta za kos kruha. Predno je bil Švele oddan v sodnijske zapore, je izjavil policijskemu uradniku, ki ga je zasliševal, da se bo ustrelil takoj, čim dobi samokres.

Zasačen tihotapec.

Na Aleksandrovi cesti v Mariboru je bil aretiran tihotapec Fr. Šmuk iz Kiskanov pri Novem mestu, ki je imel nadbrtnik, v katerem se je nahajal vtihtapljen cigaretni papir in saharin. Šmuk je bil oddan finančni oblasti.

Izpred sodišča.

Napad na finančnega pripravnika.

Ko se je 18. novembra finančni pripravnik Luka Bočenko vračal z Baumannove gostilne v St. Lju proti domu, sta nenadoma skočila pred njega brata Frie in Viktor Bračko. Viktor ga je zgrabil za vrat in mu zamašil usta, Frie pa mu je medtem odvel bajonet in amokres, nakar sta zbežala. Oba obtožena sta se pred mariborskim sodiščem zagovarjala s silobranom in pijanostjo. Frie Bračko je bil obsojen na osem, njegov brat Viktor pa na dva dni zapore.

Napadeni orožnik.

Orožnik Franc Žagar je poizvedoval 5. novembra pri Mihajlu Domanjcu v Domanjcih v Prekmurju, ali ima Mihajlo samokres, nakar je ta zavpil nad njim: "Poberi se, slavska svinja, jaz ne poznam vašega zakona!" Orožnik je nato aretiran in odgnal proti Krizevcem. Na potu pa sta ju dohitela Mihael Domanjec star. in Sándor Bačić. Orožnik ju je mirno pozval, naj se odstranita. V odgovor pa sta skočila v njega in zgrabila za orožnikovo puško, ki se je med ruvanjem zlomila. Domanjec star. je tikel nato orožnika s puškinim kopitom in rešil sina. Oba Domanjca sta nato že ponoči pobegnula v Avstrijo. Sándor Bačić pa je bil že naslednjega dne aretiran in 9. januarja pri okrožnem sodišču v Mariboru radi soudeležbe pri napadu obsojen na dva meseca težke ječe.

Usodni možnar.

Dva podjetna mladeniča sta za vsako ceno hotela na Telovo streljati iz možnarjev. Ker sta imela malo upanja, da bi dobila dovoljenje, sta naprosila prijatelja kamnoseka, naj jima pod svojo šifro izposluje dovoljenje. Mož jima je ugodil — in podala sta se streljat. Medtem ko je kamnosek, nič hudega slutel, nosil "nebo" za procesijo, se je enemu mladeničev posrečil tako dober strel, da mu je odneslo levo oko. Desno pa je hudo ranjeno. Neljubo presenečenje izposlovateljevo dovoljenja se je naenkrat znašel pred sodiščem, ki mu je prisodilo 14 dni zapore. Pri vzkličenju razpravi so mu kazen omili na 1 teden, ker ni bil le on kriv nesreče, temveč je bil ves, takorekoč aranžma, na slabih nogah.

Pasja zgodba.

Dragocen pes iz Arabije in njegov pajdaš sta se sporokla in skusala poravnati nespornostmi.

na prostem — in sicer na javni cesti. Ker sta bila z vso vmeno zapletena v ta posel (dokaz rase!), nista zapazila tovrstnega avtomobila, ki je z brzino 10 do 60 kilometrov na uro (po različnih informacijah) drel proti njima. Neoparčeno je lastna krivda psičkov, da sta prišla v neusmiljeno dotiko s koleškim avtomobilom — zakaj pa sta izravnavala preprič "coram publico"? Srečanje z avtomobilom in pijanostjo. Frie Bračko je bil obsojen na osem, njegov brat Viktor pa na dva dni zapore.

Svinska afera.

Ker je imel rudar X. Y. že pokleno mnogo opravila s svincem, se je dogajalo, da ga je svinec naravnost zasledoval. (Splošno znano je, da denar bogatine preganja.) Ščasoma se je nabralo inkriminiranega svinca kar celih 40 kg krog rudarjevega doma. Nesrečnik si ni vedel drugače pomagati, ter ga je odposlal v puškarino, da mu izdelajo nekaj orožja. Po prejemu orožja ga je skušal preizkusiti na svoji sestri, kar pa se mu je vseeno izšlo; ostalo je pri nevarni grožnji. Ker je bil vsled prikrivanja najdenega svinca obsojen na en teden zapore, je prijavil vzklic, ker pa je še vedno problematično, kako se je nabralo 40 kg svinca krog njegovega stanovanja, je bil vzklic zavrnjen.

Poklicni sejmiki tatici.

Na Andrejev sejem dne 20. novembra sta se pripeljali iz Grada v Celje sedlarjeva žena Jozefa Kramer in natakariča Urša Freisitzer z namenom, da tudi v Jugoslaviji poskusita svojo tatinsko srečo. Freisitzer ima v tem poslu že rutino, ker je bila zaradi tatvine že deseterkrat predkaznovana. V trgovini Dobovčnik sta zahtevali svilne robe. V ugodnem trenutku jih je pa izginilo 15, kar je trgovca na srečo takoj opazil. Telo preiskave se je ugotovilo, da sta obtoženi hodili po trgovinah in motili prodajalce, da bi našli priliko za dolge prste. Pred okrožnim sodiščem v Celju sta bili obsojeni Kramer na 4 mesece, Freisitzer pa na 6 mesecev poostrene ječe.

Peter Zgaga

Pred kratkim se je vršil v Chicago slovenski katoliški shod. Nastopilo je več govornikov, ki so govorili kot so pač vedeli in znali. Eno je gotovo: s shoda ni nihče pameten odšel.

Najbolj značilna pri tem je bila oheet.

Mihee Cegarca je poročil svoje glasilo s Skazovo Edinostjo.

Skrajni čas je bil za to zakonsko zvezo.

Kajti duševni otrociški, s katerimi sta se doslej postavljala Edinost in Glasilo — so bili precej nezakonski.

Skoda, da se ljudje ne morejo posluževati svojih smrtnih naznanil kot reference, ko iščejo službe.

Rojak je modroval. Pet let sem že pri društvu. V petih letih nisem bil niti enkrat bolan in nisem petegnil niti centa podpore. To društvu ni zanič. Bog k drugemu pristopil.

Če je kaka slovenska narodna mladost resnična, je resnična tale:

Kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade.

V bližini New Yorka je država jetišnica Sing Sing. V Sing Singu so zaprti izvrški človeštva — roparji, morilci, sleparji in druga svojata.

Uprava jetišnice je pa dobra. Če le more, osladi jetnikom težko življenje. Kaznjenci imajo na razpolago kinematograf, veliko izrišče, telovadnice itd.

Pred kratkim je uprava povabila nekega slavnega peveca, ki je zapel kaznjencem par pesmi.

Marsikateri pošten človek bi rad slišal tega peveca, pa ga ne more, ker je vstopnina za koncerte, pri katerih nastopa, previsoka.

Tudi to je ironija sedanje civilizacije.

Brooklynski gospod zobozdravnik bo imel kmalu polne roke dela, kajti nekateri si bodo vse zobe polomili ob trdi kosti.

Polomili so frmenta — to vem vnaprej.

Če hočete zaslužiti denar, recite si iznašel nove rinčice za čevlje.

Rinčice so zelene barve in imajo vsled tega tako čudno moč, da se čevlji pet minut kasneje strga kot bi se strgal brez rinčice. In povej, da si že prosil za patent, pa še nisi dobil odgovora. Potem si namaži jezik ter pojdi v Downtown akeije prodajat.

V par tednih boš bogat mož.

Dokler človek pametno govori z ljudmi, mu očitajo sleparstvo. Kakor hitro jim pa natvezi kago gorostasnost, ga smatrajo pametnim človekom, mu vse do pičice verjamejo in mu dajo še več kot zahteva.

V newyorški zakonodaji je predlagal neki poslanec, naj se farmerjem zapleni jabolčnik, katerega imajo skritega po kletih, skednjih, šupah in drugih shrambah.

Ta predloga, če bo sprejeta, utegne imeti usodepolne posledice. Farmerji pijejo sedaj jabolčnik, trdo delajo in so zadovoljni. Neizmerno slabo bi bilo pa za deželo, če bi se vsled pomanjkanja jabolčnika žganju udali.

"Special Interest Account"

Glede denarnih pošiljatev, potovanja v domovino, dopreme oseb iz domovine, izstavljenja "affidavitov", pooblastil itd. poslužite Vas naš zavod ceno, brzo in solidno.

FRANK SAKSER STATE BANK
Glavno zastopstvo Jadranske Banke.
82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

NOVA ZANIMIVA KNJIGA

NA KRVAVIH POLJANAH

Spisal Ivan Matičič
Cena s poštnino
\$1.50

Knjiga je trda vezava, vsebuje 370 strani in 25 slik in vojni.

"GLAS NARODA" 22 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Jugoslovanaka Katoli. Jednota
Ustanovljena 1. 1898 Inkorporirana 1. 1904
GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 223 E. 115 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 104 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 561, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. West, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOE V. GRAHEK, 203 American State Bank Bldg., 600 Grant St. 2d Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ERASNIK, Room 208 Bakewell Bldg., 2nd Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1334 W. 13 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4222 Washington Street, Denver, Colo.

Perotni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 426, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 210 Stevens Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK KORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:
VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 353 Park St., Milwaukee, Wis.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 518 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačje se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatev naj se pošilja na glavna tajnika. Vse priobče naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnice spravevali naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanaka Katolička Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na obličen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Jugoslavia irredenta.

Smrtna kosa.

Nenadoma je umrl v idriji dne 16. januarja Ivan Jurman, naddelevočja živorebnega rudnika, pri katerem je do zadnjega izdihal čez 40 let nenadomestljivo služboval. Že davno zaslužene pokojnine ni dočkal, dasi je bil najstarejši aslužbenec pri podjetju. Pokojnik je vsestransko užival vsled svoje nemarnosti in odkritega značaja velik ugled in spoštovanje.

V Ajdovu je umrl mnogoletni župan tunkajšnje občine Jernej Guščevič v starosti 78 let.

Centralni parobrodni družb "Dalmacija" in "Oceanija"

zapušča Trst in se preselita v Jugoslavijo sedaj, ko je bil v Rimu potrjen zapisnik o izvedbi Trumbić-Bertolinijevoga sporazuma iz leta 1920, glede razdelitve avstro-ogrskih trgovske mornarice.

V italijanski učni knjigi za zgodovino in zemljepisje,

izdani po Gentilejevi reformi, je mnogo ševnističnih odstavkov. Pozvignjuje se Italijani in ponižujejo Sloveni. Tako pravi, da ži-

ve okoli Trsta Sloveni, ki so sanli delavci na zemlji, katere je last Italijanov. O Jugoslaviji pravi, da se prirekuje v njej tri naravnosti in da Hrvatje simpatizirajo z onimi, ki nameravajo ustvariti veliko in neodvisno Hrvatsko...

Trdovratna samomorilka.

Šivilja Josipina Godina, stara komaj 20 let, je odšla v javno kopalnico "Centrale" v ulici Gelei v Trstu. V svoji kabini je zavila najprej večjo količino strupene zmesi za miši, nato pa si še s škarnjami poročala na zapetju in pod komolecem leve roke žile. Ker pa bela žena kljub temu ni hotela priti ponjo, se je Godineva še občila na ključko pri oknu. Ker dekleta dolgo ni bilo iz kopalnice, so službenke vdrle v njeno kabino. Na veliko začudenje so našle trdovratno samomorilko že skoro napol mrtvo. Odrezale so hitro komolec in jo rešile iz mučnega položaja. V nevarnem stanju je bilo nato nesrečno dekle prepeljano v mestno bolnišnico. Nesrečnica je v blagoslovljenem stanju in je najbrže izvršila obupni korak vsled nesrečne ljubzni.

Za vse bančne posle,

kakor tudi za vse druge potrebe v zvezi s takimi posli je najbolje, de se obrnete na svoj domači zavod, kjer bodo Vaši nalogi najvestnejše in najboljše izvršeni.

Vaši prihranki so sigurni in Vam nosijo obresti po

4%

ako jih naložite pri nas na —

"Special Interest Account"

Glede denarnih pošiljatev, potovanja v domovino, dopreme oseb iz domovine, izstavljenja "affidavitov", pooblastil itd. poslužite Vas naš zavod ceno, brzo in solidno.

FRANK SAKSER STATE BANK

Glavno zastopstvo Jadranske Banke.

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

Pojav starosti pri človeku.

V presojanju starosti posameznih ljudi se pogosto motimo. In vendar se da v mnogih slučajih starost precej natanko določiti, vsaj v kolikor se tiče desetletij.

Pri rastlinah je določitev starosti lažja kar vidimo zlasti pri posekanih debelih dreves. Živali rastejo predvsem v toplem letnem času.

Važna točka pri presojanju človeške starosti je premikanje lične debelosti, ki daje otrokom mladostni izraz. Ob koncu dvajsetih in proti tridesetim letom se premakne ta debelost z gornjih delov lica proti spodnjim. Istočasno se pojavlja debelost nad rameni, zlasti pa okoli trebuha tako, da se more presoditi starost že iz zunanje pojave telesa.

Koža je pri otroku bolj nežna in elastična kakor v poznejših letih. Pozneje se prične koža spreminjati v komaj vidne gubice, kar je razvidno zlasti na čelu okoli štiridesetih in petdesetih let. Seveda odločajo pri tem razne podedovane lastnosti. Tudi zrak in vreme sta merodajna. Kmetje in pomorščaki, ki se gibljejo veliko na prostem, dobijo mnogo prej nagubano kožo nego oni, ki prebijejo večino življenja v sobah itd. Pri tridesetletni ženski se prikažejo na obrazu, predvsem na gornji ustnici, na senah in blizu las rmenne lise. Rožnata barva na obrazu se počasi spreminja v temno. Ustnice dobivajo počasi nekoliko modre barve.

Tudi glede lasne barve se da deloma določiti starost. Izginjevanje barve se prične navadno pojavljati okoli štiridesetih let. S petdesetimi leti so beli lasje že precej redki. S sedemdesetimi leti so lasje večinoma popolnoma beli. Marsikdo ohrani do visoke starosti prvotno lasno barvo, dočim dobijo drugi že s štiridesetimi leti sivkaste lase, kar je v zvezi z navadno s podedovanjem, veliki mi skrbmi, duševnimi pretreslji in težkimi boleznimi.

Pupila pri otroku je široka, z leti pa se zožuje ter je pri starejših ozka kot igla. Tudi ni v starejših letih več tako črna kakor v mladosti. Večinoma je sivkasta.

Zdravniška veđa je napram starosti brez moči. Edina tolažba je zavest, da bo živel posameznik naprej v svojih otrokih, ako jih ima seveda!

Najden zaklad.

Kakor pravljice se slišijo dan danes zgodbe o najdenih zakladih. In vendar se še vedno najde tu tam kak skrit zaklad, o katerem se nič ne ve, kdo je bil njegov lastnik in zakaj ga je skrival. Tak zaklad je našla pred kratkim revna bajtarica v podstrešju svojih bajte v Preski pri Doberniču na Dolenjskem. V podstrešju je imela staro skrinjo. Ko jo je odpirala, se jo pokrov naslanjal na zid dano steno in okrušil omet. Tam se je pokazal zazidan lonec. Že na ga je izruvala iz zidu in našla v njem star srebrni in zlat denar v vsebini treh litrov. Po večini so takozvani srebrni križevci. Najdeni zaklad bo najbrž zasedla državna oblast, ker so že orožniki vso stvar popisali in menda sporočili o njej na pristojno mesto.

Kdo bo na Madžarskem kontrolni komisar Lige narodov.

"Pesti Hírlap" poroča, da misli Liga narodov imenovati za kontrolnega komisarja na Madžarskem norvežana Erika Colbana. Colban je bil referent za zadeve manjšin pri Ligi narodov in se je mudil nekolikokrat v Budimpešti v uradnih poslih. Colbana je po madžarskih vesteh predlagal Fridtjov Nansen.

Zasledena tatica.

Gluhonema Marija Gosnak je prišla v trgovino Bračko na Dunajski cesti v Ljubljani. Pri nakupovanju je skušala odnesti 50 Din vredne damske nogavice ter kas toaletnega mila. Bila pa je opazena in izročena stražniku, ki jo je privedel na policijo.

PRENOS WILSONOVEGA TRUPLJA IZ HIŠE ŽALOSTI V MRTVAŠKI VOZ.

Iz življenja bivšega predsednika Združenih držav — Woodrowa Wilsona.

Woodrow Wilson se je rodil v Stauntonu, Va., dne 28. decembra 1856. Ko so ga krstili, je stalo pred imenom Woodrow še ime Thomas in več let, tudi tekoni dijak, so ga klicali njegovi prijatelji Tommy.

Njegovi predniki so bili škotsko-irskega pokolenja ter presbiterijanci. Njegov stari oče, James Wilson, se je izselil v Ameriko leta 1808 iz okraja Down ter se poročil z neko Ano Adams, ki je prišla iz severne Irske.

Njegov najmlajši sin, Joseph Ruggles Wilson, je bil učitelj na Steubenville Male Academy. V Steubenville se je poročil z Janet Woodrow. Woodrow kot Wilsoni so bili škotskega izvora. Oče Janete je bil Rev. Dr. Thomas Woodrow, ki je prišel v Ameriko iz Carlisle, Anglija.

Kmalu po poroki je bil Joseph Wilson imenovan duhovnikom, a je še več let nadaljeval s poukom na akademiji. Bil je profesor retorike na Jefferson College-u ter pozneje profesor kemije in naravnih znanosti na Hampden-Sydney Collegeu v Virginiji. Leta 1855 pa se je nastanil kot presbiterijanski duhovnik v Stauntonu. Najprvo je dobil dve hčerki, Marion in Anne, nato pa je prišel sin Thomas Woodrow Wilson, ki je bil doleten, da postane osemindvajseti predsednik Združenih držav.

Dve leti pozneje je nastopil Joseph štiriletno službo kot presbiterijanski duhovnik v Augusta, Ga. Mali Tomaz je čul nekega dne reči nekega človeka: — Lincoln je bil izvoljen. Vojna bo.

Ta dogodek je ostal v spominu Wilsona. Njegov oče je verjel v stvar konfederacije južnih držav in celo mesto je navdajala tesnoba, a bodoči predsednik, ki je bil star šele devet let, ko se je vojna končala, je bil premajhen, da bi delil to splošno vznemirjenje. Bil je velik dan za njega, ko je videl jahati mimo Jeffersona Davisa na poti v trdnjavo Monroe.

Leta 1870 je pustil Joseph Wilson pastorat ter je bil imenovan profesorjem na Southern Presbyterian Theological Seminary v Columbia, S. C. Tam je čital Woodrow Copperja in Maryata ter si domisljal, da je admiral v mornarici, ki zasleduje pirate. Hodil je v šolo k Charlesu Barnwellu. V starosti 17 let je šel na Davidson College v Davidson, S. C. Njegovi uspehi so obstajali v glavnem v igranju baseballa. Še pred koncem šolskega leta pa se je moral vrniti domov radi bolezni. L. 1875 ga je poslal njegov oče na Princeton vseučilišče.

Wilson ni bil med prvimi na vseučilišču. Imel je številko 41 v razredu 122 dijakov. Učni red mu ni ugal. Hotel je študirati stvari, o katerih je domneval, da bodo koristne v načinu življenja, katerega si je hotel izbrati. Dosti časa je porabil za čitanje stvari izven okvira učenega reda.

V starosti 22 let je napisal razpravo z naslovom: "Kabinetna vlada v Združenih državah." To delo je izšlo v "International Review".

Iz Princetona je odšel Wilson leta 1879 na vseučilišče v Virginiji, da študira pravo. Dobil je zlato medaljo za govornišvo. Studiral je neumorno, a zbolel na el-

bi prebavi ter moral ostati dve leti doma v Wilmingtonu, da okreva.

Leta 1882 je vzel partnerja ter otvoril odvetniško pisarno v Atlanta, Ga. Klijentov je imel malo, a Woodrow se ni brigal desti za to. Za njega je bilo pravo le pot, vodeča v javno življenje. L. 1883 je občakal svojo nečakinjo Jessie Woodrow Banes v Rome, Ga. Tam se je seznanil z Miss Ellen Louise Axson, hčerko Rev. Axsona, katerega so Wilsoni poznali v Atlanti. Wilson se je zaljubil v Miss Axson in kmalu nato sta se zaročila.

Poročila sta se meseca junija 1885 in Wilson je odšel na novo-ustanovljeni Bryn Mawr kot pomožni profesor zgodovine in političnih znanosti. Tam se je pričelo sedemnajst let življenja kot učitelja, kar je prineslo Wilsonu v poznejšem političnem življenju priimek "šolarček Wilson". Po treh letih, tokom katerih je tudi predaval na John Hopkins vseučilišču, je postal profesor zgodovine in politične znanosti na Wesleyan vseučilišču v Middletownu, Conn. Tam je deloval do leta 1890, ko je bil poklican na Princeton vseučilišče, da sledi Johnsonu kot profesor pravednosti in politične znanosti. To mesto je zavzemal dvainajst let.

Leta 1902 je postal predsednik Princeton vseučilišča, prvi predsednik, ki ni bil duhovnik. Kot predsednik vseučilišča je imel številne spore, in vsi, ki so ga dobro so vedeli, da je njegov končni cilj javna služba. Na Princeton vseučilišču je hotel ostati le toliko časa, da izvede gotove reforme. Meseca marca 1906 je stavil polkovnik George Hauvey na nekem banketu v New Yorku predlog, naj napravijo demokratije Woodrow Wilsona predsednikom Združenih držav. Leta 1908 se je resno razmišljalo o tem, da se ga nominira, a je propadel.

Wilson ni gamil niti z mazineem, ko je bil nominiran za mesto guvernerja leta 1910. V veliko presenečenje vseh pa je bil dejanski izvoljen guvernerjem države New Jersey.

Takrat so se pričeli zanj burni časi, polni bojev in vznemirjanj. Boril se je proti demokratičnemu razvencu stroju ter uveljavil različne reforme. Vsi so obudovali njegovo drznost in politično spretnost.

Ko je izvedel svojo progresivno zakonodajo, je odšel guverner spomladi leta 1911 na potovanje po deželi. Vsakdo je vedel, da je kandidat za predsedniško mesto in povsod je bil dobro sprejet na 8 tisoč milij. dolgem potovanju, dočim so ga v domači državi grajali, ker ni ostal doma ter se brigal za državne zadeve. Guverner sam ni v temni časi priznal, da je kandidat za predsedniško mesto. Na tozadevna vprašanja je odgovarjal, da je predsedništvo prevelika stvar za človeka, da bi ga skušal dobiti v roke, in tudi prevelika, da bi jo odklonil.

Tekom predkonvencijske kampanje so prišla na dan takozvana "razkritja", kojih namen je bil, staviti Woodrow Wilsona v slabo luč. Wilson se je tudi sprijaznil z Bryanom ter si zagotovil novo pomoč. Na dramatični konvencijski demokratične stranke je bil nomi-

niran Wilson in mesec novembra 1912 je bil izvoljen predsednikom Združenih držav. Dobil je 435 elektralnih glasov. Njegova znanost je bila izključno le posledica razkola v republikanski stranki, ki je razdelila svojo večinsko večino med Tafta in Roosevelta.

Kot predsednik je pričel Wilson takoj izvajati na kongres isti pritisk, katerega je poprej izvedel na zakonodajo države New Jersey. Imel je osebnih pogovorov z zakonodajalci. Presenetil je kongres, ko je osebno nastopil pred njim ter prečital svojo poslanico. Tega ni storil še noben predsednik izza John Adamsa. Posluševal se je "big stick" prav tako uspešno, kot se je nekdo Roosevelt. Pod njegovim vodstvom so v prvih devetih mesecih demokratije stavili na laž vsa prerokovanja, ko so držali skupaj ter sprejeli več postav največje važnosti.

Takoj v pričetku predsedniške kariere je pričel kazati značilno potezo, ki je pozneje tako mogočno stopila na dan, — namreč neko nestrpnost napram bogatim možem ter velikim interesom. Njegovi pristni so pripisovali to sovražnost napram kapitalu njegovi "strasti za demokratijo". Naj je stvar taka ali taka, — njegovo administracijo je značila odločna neprijaznost napram omni kapitalnom industriji, ki so bili poprej tako mogočni v nevidnem vodstvu vlade. Ob istem času pa je kazal tako avazevanje južnih držav, da so slednje kmalu ovladovale deželo.

Takoj po inauguraciji meseca marca 1913 je postalo jasno, da se bo moral pečati Wilson, kot nepoprečni voditelj demokratov, z velikanskimi problemi. V vseh zadevah, tikajočih se narodne uprave, je bil uspešen ter žel hvalo vseh političnih opazovalcev. Njegova znanja politika, katero je vodil državni tajnik Bryan, pa je bila taka, da je več kot enkrat ogrožala popularnost predsednika Wilsona. Nprestana poniževanja, katere je gromadil Huerta na Združene države, so napravila deželo nestrpnost, in zavrnjenje "dolarne diplomacije" od strani administracije na Daljnem Istoku je zadrževalo trgovska podjetja.

Tedaj so prišle homatije z Mehiko, ki so se končale z izkrcanjem mornariških vojakov v Vera Cruzu. Politika Wilsona napram Mehiki, ki je obstajala iz takozvanega "watchful waiting", ni dosegla ničesar glede izboljšanja odnosov med obojema deželama in značile so jo oborožene akcije kot invazija generala Pershinga v Mehiko.

Ko je izbruhnila svetovna vojna, je izdal predsednik Wilson poziv na narod, v katerem ga je pozval, naj ostane nevtralen ne le po imenu, temveč ev dejstvih.

Nadaljnji razvoji, ki so dovedli do vstopa Združenih držav v svetovno vojno, so preveč splošno znani, da bi jih bilo treba omejevati takaj. Wilson ni prodrl s svojim nasvetom, naj ostanejo Amerikanci nevtralni, kajti štiri petine naveda so bile navdušene za stvar zaveznikov ter so sovražile centralne sile, Nemčijo in Avstrijo.

Predsednik Wilson je pričel objavljati svoje mirovne poslanice in njeval svoje moči in da se ga je že

v januarju 1. 1917, ko je bil drugič izvoljen predsednikom, je doseglo nezadovoljstvo radi teh mirovnihi poslanice svoj višek.

Dogodki so se pričeli kaj hitro razvijati, in predsednik Wilson se je brez dvoma zavedal nevarnosti nemških špijnov in zarotnikov v tej deželi, katere je podpirala nemška vlada. Še enkrat je poskušala administracija zavzeti se za mir in sicer, ko je imel predsednik Wilson svoj nagovor v senatu ter rekel, da je treba v Evropi uveljaviti mir "brez zmage".

Ta izjava je strašno razkačala zaveznike, in nemška napoved neomejenega vojevanja na morju s pomočjo podmorskih čelnov je pospešila razvoj dogodkov.

Ameriška vlada je prekinila diplomatske odnose z Nemčijo in tri dni pozneje je senat odobril akcije predsednika. Konec je bil blizu.

Končno je bila napovedana vojna (na Veliki petek 6. apr. 1917) in ameriški rusiki so pohiteli na pomoč angleškemu in francoskemu brezdovju.

Znano je, kako je izpadla velika vojna in kakšno ulogo je igral predsednik Wilson na mirovni konferenci v Parizu. Nobenega dvoma ne more biti, da je precej javljati svoje mirovne poslanice in njeval svoje moči in da se ga je že

v Parizu letila bolezen, kateri je sedaj podlegel.

Republikanska stranka je bila proti mirovni pogodbi kot je bila odobrena v Versailles in predsedniku Wilsonu se je posrečilo izpolniti odobrenje mirovne pogodbe od strani senata. Wilson je vodil velik boj za tako odobrenje, a je bil poražen.

Pri predsedniških volitvah, ki so se vršile meseca novembra leta 1920, je bila demokratična stranka poražena z večino sedmih milijonov glasov in s tem je izrekla dežela svojo sodbu nad inozemsko politiko Wilsonove administracije. Izvoljen je bil republikanski kandidat, Warren G. Harding iz Ohio.

Izza onega časa naprej, to je izza inavguracije predsednika Hardinga, se je umaknil Wilson iz javnosti ter živel mirno v svoji hiši v zveznem glavnem mestu. Popolnoma se je posvetil literarnemu delu. Imel je le malo obiskovalcev, razven ljudi, ki so bili v najboljšem stiku z njegovo administracijo. Njegovo zdravstveno stanje je bilo seveda kaj slabo in spomladi leta 1921 je bil tako bolan, da ni mogel sprejeti maršala Focha, ki je prišel v Ameriko, da ga obišče.

Predsednik Wilson je ostal še mladih let naprej in od zadnje bolezni ni nikdar popolnoma okreter napisal več pisem, ki so dajala val.

What 40 years have taught.

Dne 12. februarja 1924 praznuje Waterman's Ideal Fountain Pen svoj štirideseti rojstni dan in štirideset let neprestanega vodstva, prednosti in prodaje.

Prvi Waterman's Ideal je imel gumijasto držalo in tudi danes ima vsak Waterman's Ideal gumijasto držalo.

40 let izkušnje je dokazalo, da je edinole gumij pravila snov za to svrhu.

80 posebnih izdelav je potrebnih, da se napravi pravilno zlato pero.

40 let izkušnje potrjuje, da se tega ne more izvršiti z manjšim in da je več nepotrebno.

Da se zadosti vsakemu posamezniku glede peresa, je potrebnih nad 1000 različnih velikosti, oblik, vzorcev in trdot.

40 let izkušnje je zahtevalo, da jih izdelujemo v tej splošni raznolikosti.

Nihče ne more udobno pisati s peresnikom, ki je prevelik ali premajhen, da bi popolnoma pristojal roki.

40 leto izkušnje nam je omogočilo izdelovati raznolikost velikosti, ki so potrebne, da pristojajo vsaki roki.

Watermanovi prodajalci po svetu tudi poznajo ta dejstva in vam bodo z veseljem pomagali izbrati

Waterman's Ideal Fountain Pen

"The Daddy of Them All"

\$2.50 to \$50.00

at Best Dealers the World Over

L. E. Waterman Company
191 Broadway, New York

Chicago Boston San Francisco Montreal

